

Sygn. akt II Cz 447/17

POSTANOWIENIE

K., dnia 13 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jacek Chmura

Sędziowie: SSO Janusz Roszewski

SSO Barbara Mokras

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2017 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużnika W. G.

na czynność Komornika przy Sądzie Rejonowym w Jarocinie T. W.

w sprawie Km 21/16

przy udziale wierzyciela Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Jarocinie

w przedmiocie zażalenia dłużnika

na postanowienie Sądu Rejonowego w Jarocinie

z dnia 7 września 2016 r., sygn. akt I Co 359/16

postanawia:

I. zmienić pkt 1. zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że nadać jemu następujące brzmienie:

„1. zmienić pkt 2. i 3. postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Jarocinie T. W. z dnia 25 marca 2016 r., sygn. akt Kms 21/16, w ten sposób, że ustalić koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 165,42 zł;

2. oddalić skargę w pozostałym zakresie.”

a dotychczasowy punkt 2. zaskarżonego postanowienia opatrzyć numerem 3.;

II. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie;

III. nie obciążać stron nieuiszczonymi kosztami sądowymi w postępowaniu zażaleniowym.

SSO Janusz Roszewski SSO Jacek Chmura SSO Barbara Mokras

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 września 2016 r. Sąd Rejonowy w Jarocinie oddalił skargę dłużnika W. G. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Jarocinie T. W. w sprawie (...)– punkt 2. i 3. postanowienia z dnia 25 marca 2016 r. (pkt 1) oraz nie obciążył stron kosztami postępowania. (pkt 2).

Od powyższego orzeczenia dłużnik wniósł zażalenie, zaskarżając postanowienie w części, tj. w zakresie punktu. 1. i wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie skargi w całości, tj. – w istocie - uchylenia punktu 2. i 3. postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Jarocinie T. W. z dnia 25 marca 2016 r. obciążającego dłużnika kosztami postępowania (...) z uwagi na dokonanie przez dłużnika dobrowolnej spłaty należności egzekucyjnej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Analiza akt egzekucyjnych (...) wskazuje, że spłata przez dłużnika należności głównej dochodzonej w toku przedmiotowej egzekucji nastąpiła w dniu 11 marca 2016 r., tj. w dniu doręczeniu dłużnikowi zawiadomienia wszczęciu postępowania egzekucyjnego, co skutkowało umorzeniem postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c.

Stosownie do dyspozycji przepisu art. 49 ust. 2 zd. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1277) w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela [...] komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, z tym zastrzeżeniem, że w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręzeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Świadczeniem pozostałym do wyegzekwowania, w rozumieniu art. 49 ust. 2 zd. 1 powołanej ustawy, jest także świadczenie spełnione przez dłużnika bezpośrednio wierzycielowi, jeżeli nastąpiło to po zawiadomieniu dłużnika o wszczęciu egzekucji. Wynika to z faktu, że - zgodnie z art. 804 k.p.c. - organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym, co oznacza, że gdy dłużnik w toku postępowania egzekucyjnego spełni świadczenie do rąk wierzyciela, a ten nie zażąda umorzenia postępowania, organ egzekucyjny zobligowany jest kontynuować egzekucję zgodnie z treścią tytułu wykonawczego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2009 r., III CZP 82/09, OSNC 2010, nr 5, poz. 67).

Powyższe oznacza, że w niniejszej sprawie Komornikowi Sądowemu przysługiwała opłata stosunkowa naliczona na podstawie ww. przepisu w pomniejszonej wysokości, tj. 5% (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005 r., III CZP 116/05, OSNC 2006, nr 12, poz. 2356; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2009 r., III CZP 142/08, OSNC 2009, nr 12, poz. 163), a więc 165,42 zł (5% z kwoty 500,00 zł). Pismo wierzyciela z informacją o dokonanej przez dłużnika spłacie należności głównej wpłynęło bowiem do Komornika w dniu 25 marca 2016 r., czyli już po doręczeniu dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji.

Należy jednak uznać, że Komornik bezzasadnie ustalił powyższą kwotę opłaty egzekucyjnej wraz z należnym od tej kwoty podatkiem VAT. Wynika to z tego, że pobieranie przez komorników sądowych podatku VAT ponad nominalną sumę opłaty egzekucyjnej, ustaloną na podstawie obowiązujących przepisów, nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa. W obecnie obowiązującym stanie prawnym brak jest przepisu, który by explicite stanowił o tym, iż opłatę egzekucyjną pobieraną przez komornika sądowego, będącego podatnikiem obowiązany do rozliczenia podatku od towarów i usług, podwyższa się o odpowiednią kwotę podatku od towarów i usług. W ocenie Sądu Okręgowego, orzekającego w niniejszej sprawie, podstawą obciążenia strony postępowania egzekucyjnego tego rodzaju podatkiem od towarów i usług mogłaby być tylko regulacja prawna wyraźnie zezwalającą do podwyższenia opłaty egzekucyjnej o kwotę takiego podatku (per analogiam: uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 r., III CZP 11/97, OSNC z 1997 r., nr 8, poz. 102, uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21

grudnia 2006 r., III CZP 127/06, OSNC z 2007 r., nr 10, poz. 150, uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1995 r., III CZP 4/95, OSNC z 1995 r., nr 5, poz. 79, uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2007 r., III CZP 95/06, OSNC z 2007 r., nr 12, poz. 179, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 kwietnia 2016 r., sygn. akt SK 67/13; oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2016 r., III CZP 34/16, Biul. SN 2016 nr 7 i 9; MoP 2016, nr 15, str. 787). Należy uznać, że bez istnienia takiej podstawy nie ma podstaw do pobierania opłaty egzekucyjnej ponad wysokość ustaloną w przepisach art. 49 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t. j, Dz. U. z 2015 r. , poz. 790).

Powyższe oznacza, że w tym zakresie zażalenie dłużnika było zasadne.

Dlatego, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono, jak w punkcie I. sentencji.

W pozostałym zakresie zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c..

O kosztach postępowania orzeczono na podanie przepisu art. 102 k.p.c. i art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c.

SSO Janusz Roszewski SSO Jacek Chmura SSO Barbara Mokras